



студентами. Більш ефективно проведення на початку заняття експрес-опитування, що дозволяє викладачу швидко визначити недоліки в підготовці студентів та скорегувати перебіг подальшої роботи.

Серед принципів впровадження КМСОНП важливим є забезпечення міжмодульної інтеграції знань студентів з дисципліни та міждисциплінарна інтеграція. Існує можливість недостатнього інтегрованого сприйняття студентами знань з дисципліни в цілому. Це обумовлено тим, що дисципліна розподілена на декілька модулів, рівень знань з яких контролюється під час ПМК. З метою попередження такої тенденції контрольні тестові завдання як при поточному оцінюванні знань, так і під час ПМК мають бути спрямовані на поглиблене розуміння студентами взаємозв'язку окремих тем та модулів дисципліни, що буде сприяти інтегративному опануванню дисципліни. У процесі конструювання тестів слід також надавати перевагу завданням, що включають мислення.

Практичні заняття проводяться різними викладачами. Підхід до оцінювання знань студентів у них може істотно відрізнятися. Студенти з приблизно однаковим ступенем підготовки одержують різні оцінки на практичних заняттях у різних викладачів і, в результаті, мають різний сумарний бал. Різниця в 1 бал за традиційною шкалою переходить у перерахунок на бали ECTS у різницю, рівну десяткам балів за модуль в цілому, в залежності від кількості тем практичних занять. Це вже істотний внесок у сумарний бал за дисципліну. Тому впровадження КМСОНП вимагає більш чіткого відпрацювання критеріїв оцінки знань та впровадження стандартизованих тестів, що будуть використовуватися усіма викладачами.

В умовах впровадження КМСОНП зростає обсяг самостійної роботи студентів, яка виконується в обсязі програми навчальної дисципліни з розділів за темами модулів, розділів самоконтролю, атестації з отриманням об'єктивної оцінки, науково-дослідної роботи та ін. Методичні матеріали кафедри повинні забезпечити якісно нові можливості для вирішення професійно-орієнтованих завдань студентів самостійно аналізувати і оцінювати конкретну реальну ситуацію з розробкою відповідних рекомендацій, інтерпретувати дані методичних матеріалів з визначенням власної точки зору, обґрунтовувати альтернативні шляхи рішення завдань та знаходити їх оптимальні варіанти, прогнозувати наслідки, пов'язані з прийнятим рішенням. Важливе значення в цьому напрямку роботи кафедри надається забезпеченню студентів під час самостійної роботи усім необхідним як для відпрацювання практичних навичок, так і для теоретичної підготовки, використанню новітніх комп'ютерних технологій та наявності на сервері університету повноцінного сайту кафедри, доступного до використання студентами під час самостійної роботи.

Одним із суттєвих факторів якісної підготовки фахівців є рівень їх практичної підготовки та вміння застосовувати теоретичні знання в конкретних ситуаціях. У цьому напрямі

кафедра завжди приділяла значну увагу організації практики студентів 4 та 5 курсів. За навчальним планом 2002 року, на 4-у курсі передбачалась лікарська практика в літній період протягом 5 тижнів і кафедра отримувала один тиждень на практику з акушерства. На жаль, за навчальним планом 2005 року, ця практика не передбачалась і «професійна клінічна підготовка на 4-6 курсах здійснювалась відповідно до вимог ОКХ під час вивчення клінічних та гігієнічних дисциплін». МОЗ України наказом від 23.07.2007 р. за №414 поновив виробничу лікарську практику, яка планується в літній період в обсязі шести кредитів, тобто чотирьох тижнів. Кафедра готується до проведення літньої практики. Треба взяти до уваги значне зменшення кількості навчальних годин за діючим навчальним планом з акушерства на 4-му курсі, а, отже, й меншу підготовку студентів до лікарської практики з дисципліни, а також зменшення загального терміну практики на один тиждень, що, при наявності практики з п'яти дисциплін, не дає можливості виділити на практику з акушерства один тиждень, як це було раніше. Тобто, задача колективу кафедри полягає у тому, щоб за менший термін й при меншому рівні підготовки студентів забезпечити якісну підготовку літньої лікарської практики студентів.

Важливим в умовах КМСОНП є відпрацювання системи оцінки виробничої практики. Зрозуміло, що кафедра не має можливості виділити для кожної академічної групи, чи, нарешті, на дві академічні групи, викладача-куратора практики. Тільки в таких умовах можна було б щоденно оцінювати рівень підготовки студентів та визначити його за традиційною шкалою і шкалою ECTS. Тому ми підтримуємо пропозицію: після закінчення літньої виробничої практики на 4-му курсі провести комплексний тестовий іспит з усіх дисциплін практики з вирішенням завдання в обсязі 200 тестів, що відповідає шкалі ECTS.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вакарчук І. Вища освіта України – Європейський вимір: стан, проблеми, перспективи. Вища школа. №3.-2008. –С.3-19.
2. Вища освіта України і Болонський процес. Навчальний посібник. За ред. В.Г.Кременя. /Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2004.
3. Волосовець О.П. Питання освіти у контексті впровадження засад Болонської декларації у вищій медичній школі. Медична освіта. 2005.-№2.-сС 9-16.
4. Ковальчук Л.Є. Удосконалення самостійної роботи студентів - необхідна умова реалізації ідей Болонського процесу. Галицький лікар. Вісн. 2008. Т.15№1. – С.79-81
5. Москаленко В.Ф., Яворовський О.П., Остапюк Л.І. Про шляхи удосконалення якості вищої медичної освіти в контексті вимог Болонського процесу. Науковий вісник Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця. №1-2.-2005-С.106-111.
6. Нейко Є.М., Глушко Л.В., Мізюк М.І., Вакалюк І.П. Болонський процес і система організації практичної підготовки студентів. Мед. освіта.-2007.-№2.- С.56-58
7. Тимчасове положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців. Наказ МОЗ України №48 від 23.01.2004 р.

Відомості про автора:

Нерянов К.Ю., к. мед. н., доцент кафедри акушерства, гінекології та репродуктивної медицини ЗДМУ.

Адреса для листування: 69035, м. Запоріжжя, пр.. Перемоги 52 а, кв. 86, тел.. 32-96-73, 80676125376